

DREPTUL LA REPLICĂ

Stimate Domnule Director,

Numele meu este Alice-Mioara Anastasescu. Sunt sora lui Dan Costescu – cel care a fost fondator și editor al „Lumii libere” până cu un an înaintea morții sale. Întrucât am trăit în New York anii care au coincis cu perioada existenței săptămânalului „Lumea liberă”, fiind prezentă în redacție chiar de la nașterea acestui ziar până la preluarea editării sale de către Timotei Ursu, sunt în măsură să aduc unele precizări cu privire la cele relatate de d-l George Pietraru – în interviul luat de dvs., apărut în numerele 13 și 14 ale publicației „Conexiuni” – și, mai ales, să rectific câteva inexactități afirmate de domnia-sa.

În primul rând însă vreau să-i mulțumesc pentru aprecierile referitoare la fratele meu, exprimate în cuvinte calde și frumoase. Mărturisesc, totodată, că aș fi încercat un sentiment mai puternic de recunoștință dacă nu ar fi afirmat unele neadevăruri despre el.

D-l Pietraru afirmă că „Lumea liberă” a văzut lumina tiparului – în ce privește partea financiară – datorită banilor depuși (5000 dolari) în exclusivitate de domnia-sa, ceea ce este total neadevărat. Dan Costescu a depus și el, în aceeași perioadă – august 1988 – aceeași sumă ca d-l Pietraru (5000 dolari), tot în contul din Citibank al d-lui Andrei Bardescu. Și Andrei Bardescu a depus o sumă, mai mică, deoarece cumpărase pentru redacție unele echipamente necesare activității redacționale: o mașină de scris IBM foarte performantă, cu 9 memorii (1000 dolari), un computer second-hand și altele, între care și un birou nou, de 700 dolari.

Nu știu ce-l face pe d-l Pietraru să afirme că doar suma depusă de domnia-sa a putut face posibilă apariția, chiar pentru câteva numere, a ziarului... Mai ales că pentru primele numere nu se încasau bani; ele s-au distribuit gratuit, până a început să fie cunoscut și solicitat ziarul de către cititori și, mai ales, să se comande spațiu de publicitate în paginile sale. De unde să fie luați banii de poștă, de unde salariul dactilografei? (căci a existat o dactilografă, chiar de la primul număr, subsemnata abia după 7-8 luni preluând această sarcină, deoarece până atunci nu știam să scriu la mașină – mai ales la acel IBM sofisticat – fiind și eu retribuită pentru acest lucru). De unde bani pentru chiria plătită pentru sediul redacției? (apartamentul respectiv nu ne-a fost pus la dispoziție gratis nici măcar o zi, ci s-a plătit o chirie la prețul zonei – Rego Park – unde redacția a funcționat din sept. 1988 până în oct. 1990). Apoi alte cheltuieli fără de care e de neconceput o activitate redacțională: telefonul, fax-ul (care nu a fost primit cadou, am fost împreună cu Dan când l-a cumpărat – a costat și el 700 dolari), plata colaboratorilor (după revoluție am început să solicităm și articole din țară care, oricât de modest, trebuiau remunerate, știind situația materială precară a ziaristilor români în primii ani după comunism).

Ar fi multe de scris în legătură cu

sacrificiile făcute și eforturile depuse de cei care au lucrat efectiv la acest ziar, în frunte cu Dan Costescu, dar ar ocupa prea mult spațiu tipografic.

Ceea ce mai vreau să precizez legat de începuturile ziarului este că, la primele sale numere (deci de la 8 oct. 1988) a apărut cu mențiunea numelui directorului său, și anume Andrei Bardescu, conform înțelegerii, și fiind editat de un colegiu de redacție. Așa au convenit ca să-i facă pe plac lui Andrei – nu în urma unor certuri, cum afirmă d-l Pietraru. Apoi, începând cu nr. 8, din 26 nov. 1988, este menționat Bardescu, ca director delegat. Iar din 7 oct. 1989 – deci după un an de la apariție – în caseta ziarului se menționează că este editat de un colegiu de redacție, ca și până atunci, fără a fi menționat cineva ca director. Curând după aceea, tot în 1989, este cooptat în colegiul de redacție valorosul colaborator Liviu Cangeopol, care se alătură redacției și în munca de pregătire și elaborare efectivă a ziarului.

Din ianuarie 1990 (nr. 68), ziarul își adaugă la numele său și adjectivul „Românească”, intitulându-se astfel „Lumea Liberă Românească” și păstrându-și acest titlu până la sfârșitul anului 2001, odată cu preluarea editării sale de către Timotei Ursu. Această schimbare a titlului s-a datorat faptului că, în urma retragerii din redacție a lui Andrei Bardescu – impusă de către Dan Costescu și Cornel Dumitrescu, din cauza gestionării fondurilor bănești ale ziarului necorespunzător efectuată de Bardescu – gestiunea ziarului iese din contul lui, ziarul fiind înscris cu cont propriu la bancă și la autoritatea competentă, astfel că era obligatoriu să poarte un titlu diferit față de cel anterior.

Tot în aceeași perioadă, Cornel Dumitrescu a intrat ca partener al lui Dan Costescu, achitându-i lui Pietraru o parte din suma depusă de acesta la început – dacă nu mă înșel 4000 dolari, pentru restul de 1000 dolari Cornel Dumitrescu cumpărând, cu mult timp în urmă, un xerox pentru redacție. D-l Pietraru a rămas în continuare în redacție, dar nu știu dacă a primit până la urmă și restul de bani, sau i-a fost convertit în anunțul comercial care i se insera în ziar pentru bufetul său din Ridgewood. Astfel, începând cu nr. 75 (martie 1990) ziarul apare având doi editori – Dan Costescu și Cornel Dumitrescu – fiind editat de un colegiu de redacție.

În ce privește afirmația că Dan și Cornel și-au cumpărat case, insinuând că din veniturile obținute de la ziar, și aceasta este o inexactitate. În primul rând, Cornel nu și-a cumpărat nici o casă, el locuind într-un apartament cu chirie, în Rego Park (soția sa având un serviciu destul de bine retribuit). Iar Dan, într-adevăr, și-a cumpărat, împreună cu soția sa, o casă frumoasă, în rate destul de convenabile. Dar și el, și soția aveau alte surse bune de venituri, el din transferurile la aeroport, ea ca salariată la o companie de linii aeriene. Plus niște moșteniri din țară de care au beneficiat amândoi. Cum ar fi fost posibil să-ți cumperi o casă în Forest Hills, cum afirmă d-l Pietraru, numai din modestul venit adus de un ziar românesc din exilul românesc, care exil nu prea excela în a face donații ziarului,

asa cum probabil făceau alte comunități etnice din America? Mai mult de 200 dolari, dăruți în câteva rânduri de 2-3 abonați, niciodată redacția nu a beneficiat de donații mai substanțiale.

Tot o inexactitate este afirmația că d-lui Pietaru și soției sale li se închisese o poartă la ziar odată cu începerea colaborării lor la publicația „ZUM”. Realitatea era că d-l Pietraru pur și simplu nu avea timp să se ocupe de ziar, domnia-sa având businessul său, iar mai târziu, devenind colaborator permanent al rubricii omagiale din „Romanian Journal”. Când i s-a reproșat că, publicând la „ZUM”, s-a făcut vinovat de trădare, s-a avut în vedere că acea publicație era, pe față, pro-iliesciană, nu de partea pe care milita „Lumea Liberă”.

Trebuie să mai adaug că cei doi editori, Dan și Cornel, au primit de multe ori oferte de a li se cumpăra ziarul, și chiar foarte tentante, de la persoane necunoscute, de cele mai multe ori din țară, dar și din Statele Unite, persoane cam dubioase, care nu aveau nici o legătură cu profesia de jurnalist. Dar, fără excepție, Dan le-a respins sistematic, pentru că își dădea seama ce se ascundea în spatele lor. Erau încercări venite de la București, prin diverși interpuși care aveau misiunea de a închide pe această cale robinetul criticilor pe care ziarul le aducea – în mod necruțător – la adresa politicianilor de la București, chiar și în perioada guvernării Constantinescu. Toate aceste încercări de cumpărare a ziarului aveau de fapt ca obiectiv final desființarea ziarului.

Deoarece s-a îmbolnăvit atât de grav, după ce Cornel își vânduse partea sa lui Timotei Ursu, și-a vândut și Dan partea lui, considerând că Timotei este în măsură și demn de încredere să ducă mai departe „Lumea Liberă”, așa cum a fost ea în scurta ei viață de 14 ani. Nu a fost să fie așa, dar nu din vina lui Timotei Ursu; alte cauze au dus la dispariția, în 2005, a „Lumii Libere”.

Mai sunt de rectificat și alte inexactități debitate de d-l Pietraru, dar renunț de a le mai comenta. Doar amintesc afirmația că ziarul nu s-a modernizat cu nimic în acești ani. Probabil că domnia-sa nu mai dăduse cu anii pe la redacție și nu știe că redacția mai achiziționase două computere, folosea Internetul, avea adresă de e-mail, angajase un computerist care executa

grafica ziarului, computerizat.

Ce vreau să subliniez este faptul că d-l Pietraru nu este persoana potrivită de a discuta despre activitatea acestui ziar pentru că, pur și simplu, nu a luat pare deloc la ea. În afară de zilele revoluției din dec. 1989, când, într-adevăr, a făcut vreo două nopți albe la ziar, domnia-sa nu venea deloc la redacție, publicând cu totul, în toată viața ziarului, vreo 5-6 articole, nu zeci de articole, așa cum afirmă. Desigur însă că aprecieri subiective este liber să facă, dar și acestea sunt uneori discutabile, cum ar fi, de exemplu, cele referitoare la Liviu Cangeopol. Liviu a adus un aport extrem de valoros, ani și ani de zile, la acest ziar, mai ales prin calitatea articolelor sale, analize politice scrise cu o acuitate extraordinară, cu multă forță, și presărate cu un umor specific.

În încheiere vreau să-l parafrazez pe d-l Pietraru, care declară că „despre morți să nu vorbești decât de bine”. Iar eu spun că, dacă nu poți să-i vorbești numai de bine, măcar să nu spui lucruri neadevărate despre ei.

În speranța că veți publica în totalitate cele ce am scris, cerându-vă scuze totodată pentru lungimea materialului, ca și pentru întârzierea cu care îl expediez, vă mulțumesc cu anticipație,

Alice-Mioara Anastasescu

București, 30 mai 2006

Nota editorului: Srisoarea doamnei Anastasescu, dincolo de divergențele de opinii, completează cele spuse de d-l Pietraru în interviul din nr. 13 și 14 ale revistei „Conexiuni” (pot fi consultate la arhiva revistei, pe Internet, la <http://conexiuni.net>).

Intenția revistei, pur istoriografică, a fost de a obține și alte relatări despre istoria „Lumii libere”. Din păcate, apelurile la d-nii Timotei Ursu și Nello Bălan (ultimul proprietar al ziarului) au rămas fără răspuns.

